

פרוטוקול מס' 20/1

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט שהתקיימה
ביום ד' - ט' בטבת, תשי"ח (1.1.58),
בשעה 08.30

הנוכחים

- חברי הוועדה:
- י. רפאל - היו"ר
 - ב. אזניה
 - ע. איכילוב
 - א. אלטמן
 - מ. בגין
 - ד. בר-רב-האי
 - ש. הלל
 - ז. ורהפטיג
 - ש. כמיס
 - ב. לוקר
 - נ. ניר
 - י. קליבנוב
 - ח. רובין
 - י. שופמן
 - י.ש. רוזנברג

- מוזמנים:
- שר המשפטים - פ. רוזן
 - ח. כהן - היועץ המשפטי לממשלה
 - ד"ר ידין
 - מר רוזנטל
 - ד"ר קיסרון

מר גלבוע - מטעם משרד המסחר והתעשייה - הממונה
על מדור מידות ומשקלות.
מר וולף - מנהל בפועל של מדור מידות ומשקלות.
מר רוזנטל - היועץ המשפטי למשרד המסחר והתעשייה.

- סדר-היום:
- א) סדרי הדיון בוועדה
 - ב) חוק לתיקון פקודת המשקלות והמידות תשי"ח-1957.

היו"ר י. רפאל:

הנני מתכבד לפתוח את הישיבה.
לפי סדר-היום צריכים היינו לדון בחוק לתיקון
פקודת התעבורה, אולם בהתאם לבקשת נציגי משרד התחבורה נדחה את הדיון
ליום ב'. כן היינו צריכים לדון בחוק ההכרה בפסקי-דין זרים ואכיפתם;
אולם משרד המשפטים מבקש לדחות את הדיון מאחר ונתקבל אצלם חומר חדש
בענין זה והם רוצים לעיין בו תחילה. לפיכך נדון היום בחוק לתיקון
פקודת המשקלות והמידות.

י.ש. רוזנברג:

אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה שקיבלנו הבטחה
כי יום ד' בכל שבוע יהיה מוקדש לדיון בחוקי
יסוד ואילו בימי שני נטפל בחוקים השוטפים. הממשלה הבטיחה להביא לנו
הצעת טיוטא לחוק הממשלה; אם זה לא יהיה מוכן, היא צריכה להביא לנו
הצעה לחוק אחר. הצעתי שעד אשר יחברו סופית באיזה חוק יסוד נתחיל לטפל,
נקדיש את דיוני יום ד' בשבוע לחוק ההוצאה לפועל, שהוא במידה מסויימת
גם כן חוק יסוד. אני מציע על-כן שנתחיל לדון בחוק ההוצאה לפועל.

היו"ר ז. רפאל:

חבר-הכנסת ניר פנה בתור יו"ר הוועדה ליועץ המשפטי בענין זה, וכפי הנראה יביאו לנו מטעם משרד המשפטים הצעה לחוק הממשלה או לחוק זכויות האזרח. אין בטחון שזה יהיה כבר ביום ד' הבא, אולם הכוונה היא להמשיך בנוהג של הקדשת דיוני יום ד' בשבוע לחוקי היסוד.

ע. איכילוב:

אני מסכים לדעה זו לגבי יום ד', ואילו לגבי יום ב' אני מציע לחלק את ועדת החוקה לשתי ועדות מקבילות בסמכויותיהן. כל אחת מהן תדון בחוקים שונים, וכך נוכל להתגבר על המספר הרב של חוקים - ביניהם די קטים ומסובכים - שעלינו עוד לדון בהם. חלק אחד של הוועדה יוכל להתחיל בדיון על חוק ההוצאה לפועל.

ח. כהן:

הצעת חוק הממשלה נמצא בדיונה של הממשלה היוצאת. כעת אינני יכול להבטיח שהצעת החוק תובא בתאריך מסויים איזה שהוא.

מ. בגין:

הייתי מבקש שהיועץ המשפטי יזום הבאת הטיוטא של חוק זכויות האזרח לפני זו של חוק הממשלה.

נ. ניר:

באופן פרמלי, היוזמה בחקיקת חוקי יסוד היא שלנו ואילו חפיקדו של משרד המשפטים הוא רק לעזור לנו, לפי בקשתנו, בעריכת הטיוטא. היות ואני מבין שהצעת חוק הממשלה כבר מוכנה, אני מציע להביא לנו זאת לא כהצעה של הממשלה אלא כסיוע לוועדה שצריכה להכין את הצעת החוק.

אין אני יודע תומך בהצעה לחלק את הוועדה לטנים. אלא אני מציע למסור את הדיון בחוק ההוצאה לפועל לוועדת משנה, בהתאם לפרוצדורה המקובלת לגבי ועדות משנה.

ח. כהן:

אמנם נמצאת מוכנה בידי הצעת חוק לזכויות האזרח, שהיא פחות או יותר חרגום עברי (עם שינויים מסויימים) של ההצהרה האוניברסלית על זכויות האדם, שהוכרזה על-ידי האו"ם. זה יכול לשמש בסיס מצויין לדיון, ובכל זאת הייתי רוצה לבקש את הוועדה כי בטרם אביא את ההצעה אקבל על כך את רשותו של שר המשפטים. אביא זאת אם אקבל את אישור הממשלה לכך.

י.ש. רוזנברג:

מאחר שבמליאת הוועדה גם כן אינם לוקחים חלק באופן פעיל יותר מעשרה או שנים-עשר חברים, אינני רואה טעם להעביר חוק מסובך וחשוב כחוק ההוצאה לפועל לדיונה של ועדת משנה או של חלק מוועדת החוקה. אני מציע שהוועדה כולה תדון בחוק זה עד אשר תוגש הצעה חדשה לחוק יסוד.

ד. בר-רב-האי:

על הוועדה להחליט אם היא עומדת על הסמכות הפורמלית שיש לה לעבד את חוקי היסוד מתחילתם ועד הופם, או שהיא מעדיפה להסתמך על הצעה של הממשלה; אי-אפשר לה חזק את החבל בשתי קצותיו.

אשר לחוק ההוצאה לפועל, ברצוני להעיר כי אין זה חוק אשר במידה ויחגלו חילוקי-דעות לגביו, הם יהיו על רקע של השקפות פוליטיות. לצורך הדיון בחוק זה דרוש יותר נסיון משפטי מאשר קו סיעתי ברור. על-כן אני חושב שתועלת הענין אין מבלט מלהעביר את הדיון לוועדת משנה. אם יחגלו בעיות עקרוניות, אשר יהיה להחזיר אותם סעיפים להכרעה במליאת הוועדה. אינני מאמין בתועלת אשר בדיון על חוק ארוך ומסובך כזה בפני פורום של 15 חברי-כנסת או יותר.

ע. איכילוב:

יש הרבה שאלות עקרוניות לגבי חוק זה, ולכן דיון בוועדת משנה אינו אלא ברכה לבטלה.

ח. רובין:

יש הבדל רב בין עבודתה של ועדה ובין עבודתה של ועדת משנה, מבחינת אזוריות הדיון בכללה. אם הדיון יתקיים במליאת הוועדה, פירוש הדבר שהוא לא יסתיים. אשר לוועדת המשנה, רצוי שתהיה מורכבת מאנשי משפט. אני מציע כי ועדה זו תורכב לאחר שוועדת המשנה לדיני ההתיישנות חסיים עבודתה - כלומר בעוד שבועיים בערך.

ח. כהן:

הדיונים במליאת הוועדה הם לפי טבעם ממושכים יותר ויסודיים יותר. אם החוק יובא לדיון במליאת הוועדה (והיא תתפנה לדון בו רק פעמיים בחודש) הרי שאין סיכויים שהחוק יובא בעתיד הקרוב לכנסת. מכיוון שכך, אני חושב שאין לנו למעשה ברירה אלא להעביר את הענין לדיון גוועדת משנה. אני מקווה כי בשבוע הבא תסיים ועדת המשנה לחוק ההתיישנות את עבודתה, וכמה ענינים יובאו להכרעה במליאת הוועדה. אני מבקש לתת לענין הזה דין קדימה בסדר-היום.

ה. החלט

להעביר את הדיון בחוק ההוצאה לפועל לוועדת משנה, אשר הרכבה ייקבע לאחר סוועדת המשנה לחוק ההתיישנות תסיים את עבודתה.

ב. חוק לתיקון פקודת המשקלות והמידות תשי"ז - 1957

ח. כהן:

הצעת חוק זו באה לקבוע גם לגבי עבירות לפי פקודת המשקלות והמידות נוהג אשר נקבע בפקודת התעבורה, היינו: עבירות קנס. הכוונה היא שבמידה ויתפס חנווני, למשל, העובר על החוק, הוא יוכל להיפטר מהופעה בפני בית-משפט על-ידי תשלום קנס בסכום שנקבע מראש. לצורך זה אנו מציעים להוסיף רק סעיף אחד לפקודת המשקלות והמידות. מופיעה כאן במצורף גם רשימת העבירות, אשר לגביהן באה ההצעה להפכן לעבירות קנס.

ז. ורהפטיג:

אני מביין את ההצדקה שיש בקביעה עבירות קנס שעה שמדובר על עבירות פורמליות ושיגורחיות, שאינן מערערות את המוסר ואין בהן כוונה רעה. אז יש מקום מתאים לדאוג לנוחיות של בית-המשפט, ולחסוך בזמן ובכסף. אולם אם המדובר הוא בעבירות המחשבות אדם כגנב, אין אני מסכים שיוכל לפטור עצמו על-ידי תשלום כסף מבלי שיבוא ויזכיר - גם לטובתו הוא את מידת אשמתו. גם מבחינת מוסר הציבור, אין לקבל את הטענה שמשום נוחיות במשרדי המדינה ולבתי-המשפט, תיקבע גישה של "גנבים קטנים פטורים על-ידי קנס". רובן של העבירות המפורטות כאן ביסודן חרמית והונאה: שימוש במידות מזויפות, הסתרתן מפני הביקורת וכיוצא באלה. אולם מכיוון שאין לנו אפשרות למחוק את הסעיף כולו, אני מוכן להשאיר אותן עבירות המפורטות בסעיפים הקטנים ה' ו-ו': שימוש במידה או משקל בלתי מטריים (סעיף 11(11)); עריכת חוזה למכירה או ביצוע מכירה לפי ערך נקוב של משקל או מידה בלתי מטריים (סעיף 11(12)). לגבי שני המקרים האלה, שני הצדדים יודעים במה המדובר ויתכן שלא היתה כל הונאה אלא שימוש במידות שהיו מקובלות פעם. שאר סוגי העבירות אני מציע למחוק, ובכלל זה גם את הסמכות הניתנת לשר להוסיף סוגי עבירות על אלה.

ד. בר-רב-האי:

אני חושב שתפקידנו איננו להגן על הנאשם ולהפחית את מידת הטרדה הנגרמת לו, אלא להגן על הציבור. לדעתי הדרך הטובה ביותר היא לבטל הצעת חוק זו, אך מאחר שזה לא ניתן אני מבקש שהות לבדוק את הרשימה מחדש כדי לראות לאי זה עבירה אפשר להסכים כי תיהפך לעבירת קנס.

מ. בגין:

אינני חושב שצריכים אנו להקנות קביעות לנוהג של תשלום כדי לכפר על עבירה. אני חושב שזה מביא לדמורליזציה ציבורית במלוא מובן המלה. אולם אם יוכח לי שהדרך המשפטית המקובלת איננה מציאותית ואפשרית בטוח זה, אני מסכים שנקבע קנסות אצל אדמיניסטרטיביים, אך לא קנס במקום משפט. חושבני שצריכים היינו לדון על עצם הבעיה של "עבירות קנס", כי אני רואה בכך חופעה שלילית בהחלט.

ע. איכילוב:

בפקודת התעבורה נכללו בגדר עבירות קנס מיני עבירות הנעשות לא בכוונה ולא בזדון, ואילו כאן מדובר על עבירות בעלות אופי פלילי. לכן אין מקום להשוואה.

אני רוצה לדעת קודם-כל אם ישנו חוק האוסר בפירוש שימוש בחחליפים למשקלות. צריך לחייב כל טוחר המשתמש במשקלות כי ידאג למשקלות מתאימים, כי אין כל השוואה בין מחיר המשקלות עצמם לבין היקף המכירה המבוצעת באמצעותם. אין לי התנגדות לראות את השימוש ביארד או ברוטל כעבירת קנס, כי אין כאן יסוד של אי-הגיונות ממש, אלא עבירה טכנית. אך לגבי עבירה זו, אינני מסכים שיהיה זה בסמכותו של השר לקבוע את שער הקנס.

ב. אזניה:

אילו הייתה פרופורציה נכונה בין מספר השופטים ומספר הנשפטים, הייתי מתנגד בכלל למושב של עבירות קנס. אך אם נתעלם מן המציאות, סופנו שנהיה עוזרים לעוברי-העבירה מצד אחד, ומכשילים את החובעים מטעם הרשות, השוכחים את פרטי העניין עד אשר מגיעה החביעה לבירורה. לכן אני רואה בעצם המוסד של עבירות קנס פגיעה חמורה בחוק מאשר בעריכת מטפס מסוג זה כעבור כמה שנים. אשר להחלפת הקנסות הללו בקנסות אדמיניסטרטיביים, חושבני שיש בכך הפחתה מרצינותו של העניין. לעומת זאת, לא אתנגד לדעתו של חבר-הכנסת איכילוב ששעור הקנס צריך להיקבע בחוק ולא על-ידי השר. לדעתי אין להסתפק בסכום של 40 לירות כמקסימום. חושבני שאם נעלה את השעור עד 200 לירות, תהיה גם הטלת הקנס עניין רציני אשר מסתדלים להימנע ממנו.

ג. ניר:

אני מתנגד לעבירות קנס, ואני חושב שאין להטות את המקרה הזה עם פקודת התעבורה. לגבי פקודת התעבורה החלטנו מתוך התחשבות במציאות, כי המשפטים הללו היוו את מחצית מקרי השפיטה בכלל. כאן אין היקף כזה של עבירות. מאידך, עצם המוסד של עבירות קנס אצפוגע בסמכותה של הרשות השופטת במדינה. מכיוון שאי-אפשר להחזיר את החוק אני מציע שנמחק את כל העבירות פרט לאחת או שתיים, כפי שנחלט.

י.ש. רוזנברג:

אני מתנגד לשיטה של עבירות קנס, ביחוד לאור הנסיון הגרוע בארצות-הברית. רבות משיטות הגנגסטריזם צמחו והתפתחו שם בעזרת מוסד זאת, ששימש כאמצעי לחץ על בעלי עסקים בודדים. לדעתי הסכנה היא בעיקר אם המדובר בקנסות נמוכים, כאשר האיש מעדיף לשלם גם אם איננו אשם, ובלבד שלא ילך לבית-המשפט. אם הקנס יהיה גבוה, חזקה על הנאשם שיעדיף לפנות לבית-המשפט במקרה ואין הוא אשם. הייתי שמח מאד אילו הסתלקה הממשלה משיטה זו.

אשר לסוג העבירות, בפקודת התעבורה נקבע שרוב להציג את הרשיון הנו בבחינת עבירה חמורה, ואילו כאן סירוב להציג את המידות או המסקלות לבדיקת המבקר נחשב לעבירה טכנית בלבד. אני חושב שאם העבירה היא עניין של מה-בכך - אפשר למחול; אם האיש חוזר על העבירה פעמים אחדות הרי זה כבר עניין רציני וזה מצדיק הבאתו לפני בית-המשפט.

ברצוני להעיר גם הערה סגנונית. בסעיף קטן ב' כתוב: "(2) מפקח או סגנו שנוכח, מעצמו או מפי מבקר או שוטר... צריך להיות כתוב "מפקח או סגנו שנוכח כי אדם פלוני עבר עבירה קנס" (ואז אין זה מעניין כיצד נוכח) או שצריך להיות כתוב "מפקח או סגנו, או מבקר, או שוטר שנוכח כי אדם פלוני עבר עבירה קנס" - תלוי מה היא הכוונה. נוסח זה איננו מתקבל על הדעת, כי אדם אינו נוכח על-פי שמועה.

על-כך הצעתי היא לבטל את רשימת העבירות הללו פרט לאחת או שתיים, ונוסף על כך להעלות את שיעור הקנס.

י. שופמן:

אם הכוונה היא להקל בדרך זו את העומד על בתי-המשפט, הרי אם מטילים קנסות גבוהים יוצא שמעודדים דווקא את הפניה לבתי-המשפט, וכאן יש סתירה.

ברור שאין לתח לשר אפשרות להוסיף סוגי עבירות, ולשנות. לדעתי דווקא בעניין של משקלות בלתי נכונים יש צורך בחקירה ובדיקה, וזאת צריך להביא לטיקולו של בית-משפט. כל עניין הטעון חקירה אינו יכול להיות נושא עבירה-קנס. על-כך טוב תעשה הממשלה אם תיסוג מדעתה ותחזיר את החוק, כי לא כדאי להשאיר את החוק רק עבור מידות ומשקלות בלתי מטריים.

ד. בר-רב-האי:

ברצוני להוסיף כי בצבוריות שלנו האפקט הפסיכולוגי של קנס איננו משיג את המטרה, ביחוד אם מדובר בקנס בגבולות כל-כך מצומצמים. זה נכנס פחות או יותר לקלוקולציה הכללית, וסמו הטוב של החנווני אינו נפגם על-ידי כך. הטלת קנסות על-ידי פקחים (וביחוד אם הקנס עוד יוגדל ויהיה טעם לעמוד על המקח) פוחח פתח לסחיתות.

מ. בגין:

יחד עם הזכות לפקח להטיל קנס, אני מציע להעניק זכות לנאשם לערער בפני בית-מ פט על הקנס.

סר המספטים - פ. רוזן: לדעתי צריך לטמוע טענותיהם של אנטי משרד המסחר והתעסוקה חוטבני כי הוויכוח צריך להיות על הסאלה אם העבירה היא באמת חמורה או לא. אינני יכול להגין התנגדות כוללת לעבירות קנס בדרך כלל. פנו אלי משפטנים רבים קונטיננטליים בעיקר, בשאלה מדוע אין אנו מנהיגים גם בארץ קנס על עבירות קטנות, אשר לפי המקובל בארצות אירופה מוטל על-פני צו עליו אפשר לערער בפני בית-משפט. נתווסף מספר עצום של סוגי עבירות שלא היו ידועים מקודם, וצריך להקל את העומס מעל בתי-המשפט.

המדובר הוא בקנסות קבועים לכל סוג של עבירה, ובסמכותו של הפקח רק לקבוע את סוג העבירה, לא את שיעור הקנס. אם הפקח מתרשם שבחנות מסוימת המצב הוא חמור באופן כללי, הוא יכול גם להזמין את האיט לבית-המשפט ואין הוא חייב להסתפק בקנס.

יתכן שהכוונה בהצעה שלפניכם היא לראות כעבירה טכנית רק את עצם החזקתם של מסקלות בלתי מדוייקים, גם אם אין משמטים בהם. אם יש להניח שיש כאן מקרה של חרמית, הרי צריך להוכיח שהאיט באמת השתמש במסקלות אלה כדי לרמות.

י.ש. רוזנברג: אם כך, לשם מה מחזיקים אותם?

מר לוונטל: אין אנו רוצים לפגוע בזכותו של הנאשם להסמיע טענותיו בנניבית משפט מוסמך. גם אנו עצמנו לא נשתמש בסמכות זו של הטלח קנס אלא לגבי עניינים קלי ערך, דוגמת העברות שפורטו כאן. ברגע שמצטרף גם אלמנט המחמיר את הענין, אין הפקח חייב להמיל קנס במקום חביעה משפטית. עובדה היא שגם בבתי המשפט טמיעת המשפטים האלה נשית במהירות גדולה, ביחוד בבית המשפט בתל-אביב. השופט נותן לנאשם אפשרות להודות, רוב האנטי מודים, ואז ממיל השופט קנס.

מר וולף: אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה שכאן... המדובר הוא רק בעבירות טכניות, ולא בטמוט במכשירים כוזבים הנזכרים בסעיף קטן 11(5). כאן הכוונה היא להחזקת מסקלות ומידות שאינם כוזבים אמנם, אך לא אומתו מחדש ואין עליהם חותמת האימות. אחת לשנתיה אנו מבצעים בדיקה של דיוק המכשירים, והחותמת מעידה על אימות דיוקו של המכשיר בבדיקה זו. לעתים מוצאים מכשיר שלא אומת מחדש מחוץ ושלנות, ואם מתברר כי אין בו מידה גדולה של אי-דיוק אנו רויים בכך עבירה טכנית; אם יש מידה גדולה של אי-דיוק, אנו רואים בכך עבירה נוספת: החזקת מכשיר כוזב. לגבי מכשירים שלא הוחתמו עדיין אף פעם, יש סעיף מיוחד.

בדרך כלל המניע לעבירה איננו ראון רע, אלא ושלנות. אנו מגישים חביעות משפטיות על עבירות אלו רק לאחר אזהרות, אף עלפי שבחוק זה לא כתוב. בשנת 1956 היו בכל הארץ 436 משפטים לפי כל סעיפי פקודת המסקלות והמידות. 80%-90% מזה היו עבירות טכניות. כפי שכבר נאמר, שמיעת המשפטים האלה על ידי בית המשפט (ביחוד בתל-אביב) היא מזורזת מאד. משפטים אלה על עבירות פורמאליות מהוות גם הטרדה גדולה לנאשם.

מ. בגין: ימהו בערך מספר האנטיים במדינה העוסקים במסקלות ובמידות?

מר וולף: בערך 20 אלף. הנשטם בדרך כלל מודה באשמה ואז מטילים עליו קנס. אנו חוטבים כי נקל עליו בהובה אם נ פטר לו לבחור מיד בקנס. זה גם יחסוך הרבה מאד עבורה לנו ולמשרד המשפטים שצריכים להגיש את החביעה, וגם לבתי המשפט.

מר גלבווע: לפני שנה החלטנו לארגן מחדש את כל מדור המישות והמסקלות. ברור היה לנו שאם יש 20 אלף סוחרים, ונוסף על כך מפעלים רבים העוסקים מכשירים ובמידות, הרי שאין אנו משתלטים על הענין. כח האדה טעמד לרשותנו לא איפשר לנו להביא את העבריינים לדין. לא הפפקנו לבדוק אפילו חלק, ולא יכלנו להגיע לביצוע הבדיקות אחת לשנתיים. לאחר הריאורגניזציה הצלחנו להרחיב את ההקף של הפיקוח שלנו כמעט בכפליים. אחת הבעיות היסודיות שלנו היתה שאנטי המדור אינם מתפניה לעבודה הסדירה, כי זמן רב מאד גוזלות ההכנות למשפטים (כמיני ילויי שות העבודה). סדרי המשפט גזלו גם זמן רב מאד

מן הס חזית, ועורר את רוגזו כלפי מוסדות המדינה המטבליה להט ימי עבודה.
מצדדיה רבים קבלנו הצעות להנהיג במקום זה עבירות-קנס לגבי הסעיפים
המכנייים.

טר המשפטים פ. רוזן:
האם מטקל שהיהמדוייק, יכול לחדול מלהיות מדוייק
תוך שנה או שנתיים?

מר גלבוע:
כמובן, בין שהשנוי בא במזיד ובין שלא. ישנן
דרכים שונות להכניס שנוי במשקל, ויש לכך
תוצאות מרחיקות לכת. אנו בודקים פעמים אחדות בסנה את דיוק המודדים
במדידות הדלק, למשל. אחוז אחד של חוסר מכוון במדידות אלו מביא
10 אלף לירות לשנה. במדינות ארופה מבקרים את כל המדידות והמידות מדי שנה.

ז. ורומפטיג:
רווח גדול זה מצדיק יותר את החשש כי בעקבות
עבירות-קנס יעדיפו סוחרים לשלם את הקנס על מנת
למנוע מבית המשפט בדיקתו של המכשיר, ובינתיים יכול הסוחר להמשיך
ולהשתמש בו לעטייה רווחית. שנית, הייתי רוצה לומר האם יינתן משפטים רבים
על אי-שמוש במידות ומשקלות מדיינים.

ע. איכילוב:
אין לי כל ספק כי יש במלכלת הארץ יותר מ-20
אלף אנשים העוסקים במידות ומשקלות. אני רוצה לשאול מה מביט על אלה
שאינם ומדיים תחת פקוח, והם עוסקים במכירה ללא וטיוח עירוני וללא רישום.
מן ההכרח להביא גם אותם לבדיקה. אני חושב שבשיטה אחרת אפשר היה להשיג
תוצאות טובות יותר למדינה בפחות הטרדה.

מר גלבוע:
בעבר היינו מפרסמים רק מודעה בעתונות, לפיה נדרש
כל סוחר להוכיח בחודש הראשון של השנה עם מכשיריו
לאימות.

מר וולף:
ההודעה הכללית הייתה מתפרסמת ב"רשומות" אך נוסף
לכך היה כל סוחר מקבל הזדעה אישית להוטיע.

מר גלבוע:
בשנה שעברה פרסמנו אתהמודעות גם בעתונות היומית.
אין אנו מסתפקים בהודעות להופיע לאימות; עיקר
עבודת המדור היא בבקורת עצומת המבוקרים העוברים ממקום למקום ובודקים
כל אדם העשוי להחזיק משקולת. התחלנו גם לקבוע כרטיסיה במסרד. ב-1952 בוקרו
113.116 יחידות, ב-1954 - 101.440 יחידות, ב-1955 - 78.800 יחידות
וב-1956 - 82.830 יחידות. מספר המקומות המבוקרים היה ב-1954 14.970,
ב-1955 - 8.240 וב-1956 - 6.090. השנה אנו מקווים שוב להכפיל את המספר.
הבקורת נרכת על ידי 17 עובדי המדור למשקלות ומידות. כוונתנו היא להשתמש
לצורך זה בעובדי המסרד ולא בשוטרים. לדוגמא אני רוצה לציין כי מתוך 2000
יחידות שנבדקו בשנת 1956, 229 היו כליים כוזבים. אני חושב כי באופן יחסי המצב
אצלנו איננו רע ביותר. אנו רוצים להגיע גם לכל אותם רוכלים שאין להם כתובות
ומספרים איננו קטן כלל וכלל. נוכל לעשות זאת לאחר שנקל את העומס
על העובדים.

אנו שולחים אזורה לאדם שלא הופיע. ל.מי ההזמנה,
ואם גם במקום זה אינו מופיע, מגישים נגדו תביעה.

י.ש. רוזנברג:
מהו מספר העבירות החוזרות, וכיצד אפשר לחלק
את המספר הכולל לפי סעיפי המשנה של סעיף 11?

מר וולף:
מספר העבירות החוזרות הוא די נמוך. אני מניח
שכוונת מסרדי תהיה כי אם אדם עובר עברה לאחר שכבר
נקנס פעם, יוגא לבית המשפט ולא יוכל להנות שנית מההקלה של חטולם קנס.
מספר המכשירים הבלתי מטריים בארץ היום הוא אפסי. אשר למספר החנויות,
אינני חושב כי הוא עולה בהרבה על 20 אלף - היינו על כל מאה נמשות חנות
אחת המשתמשת במידות ומשקלות. אני מודה שלגבי הרוכלים איננו שולטים
במאב במאה אחוז, אך יהיה זה גם בלתי הוגן לוא בתביעה כזאת למנגנון כל
כך קטן. אין אפשרות לעקוב אחרי הרוכלים; רק במידה ונתקלית בהם אפשר לבדוק
את מכשיריהם.

לא היו כלל משפטים לפי הסעיפים הקטנים (3)
ו-(4) של סעיף 11. לפי סעיף 11(1) היו 9 חביעות בשנת 1952, 6 בשנת
1954, 6 בשנת 1955 ו-4 בשנת 1956.

שר המשפטים פ. רוזן:

אפשר היה לחסוף לוועדה דיונים רבים לו הובא בפניה הנוסח המלא של פסיקת 11 אותו מציעה

לחקן.

נ. ניר:

אם בתי המשפט באמת שופטים במהירות כדעת, הרי 400 תביעות לשנה אינן מסתכמות בטמות כזאת של ימי עבודה, ואין צורך בדיון זה.

י.ש. רוזנברג:

לפי איזה סעיפים היו עיקר התביעות?

מר וולף:

לפי 11(2) ו-11(13).

מר גלבוץ:

בטרם התחלנו בריאורגניזציה של המדור היו מונחות למעלה מ-500 תביעות מזה שנה, ותורן לברור משפטי היה הגיע. כזי שאפשר יהיה להתחיל בעבודה סדירה ביטלנו את התביעות שנתיישנו, ולשאר נלחנו אזהרה נוספת. גם היום יש עדיין פיגור: 3 תביעות על מירטה ביודשיק, 4 תביעות על הפרעה למבקר במילוי תפקידו ו-8 תביעות לפי סעיפים שונים אחרים. אנו מוכרחים לה תפק באזהרות, שעה שגילו היה בידנו להתחיל שוב, היו האישומים הפקטיביים.

היו"ר י. רפאל:

נמשיך דיון זה - אם נמשיך בו - ביום ב' הבא.

שר המשפטים פ. רוזן:

אני מבקש לדחות זאת לטבוע נוסף, כדי נוכל לשקול שנית.

הישיבה ננעלה בטעה 11